

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici
Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran.
Rokopisi se ne vračajo.

Inserati (razne vrste naznanila in po-
slanice) se zaračunijo po pogodbi; pri
kratkih oglasih z drobnimi črkami se
plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-
jema opravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in
soboto ob 1 uri popoldne.

Cena z a vse leto s prilogo 7 for., za
pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for.
25 nov. — Edinost brez priloge stane
za celo leto 6 for., za pol leta 3 for.,
za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posa-
mezne številke se dobivajo pri opravi-
ništvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu
po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po
6 nov.

v Edinosti je moč

Iz deželnih zborov.

Istrski deželni zbor.

III. seja dne 1. decembra 1887.

Predsednik odprè sejo ob 11. uri dp.
Navzoči vsi zastopniki, razun barona Laz-
zarinija i dra. Delbello, kakor tudi gg.
škofov.

Tajnik Dr. Bubba prečita zapisnika
I. in II. seje, in po predsednikovem pra-
šanju, ako ima kdo na zapisnike kaj opa-
ziti, vzame besedo gosp. zastopnik Zamlić
ter reče:

„K zapisniku prve seje imam staviti
majhno opazko. Jako obžalujem, da nista vi-
dela potrebe pri odprtju zbora niti gosp.
predsednik niti zastopnik c. kr. vlade, da
spregovorita samo eno besedo v jeziku ve-
like večine prebivalstva naše pokrajine.
— Manjina navzočega slavnega zbora je
vendar v tem jeziku izrazila svoje čutke
udanosti proti presvitemu vladarju, ce-
sarju in kralju, kličeč navdušeni „živio!“
Radi tega želim in prosim, da se v tem
smislu popravi zapisnik.“

Ko je dovršil gosp. govornik svoj hr-
vatski govor, izjavi predsednik, da jezika,
kateri je rabil g. zastopnik, ne umé, tedaj
tudi ne vó, kaj je govoril. G. Zamlić izjavi
na to v talijansčini, da zahteva, naj se
stavi v zapisnik, da so zastopniki manjine
pri pozivu g. predsednika na nazdrav „Ev-
viva“ Nj. Velicanstvu klicali izrečni „Živio“.
Predsednik mu opazi na to, da nikakor
ni potrebno staviti vsake posamezne
pregovorne besede v zapisnik, ampak
da zadostuje, ako je v stenografičnem
protokolu. Na strani manjšine se
je na ta odgovor čul glas: „Kakor druga
leta“, to pomenja, da niti v zapisniku niti
v stenografičnem protokolu nikdar ni bilo
čitati slovanskega nazdrava „Živio“.

Na to se preide na dnevni red. V
prvej vrsti se prečita dopis c. kr. name-
ništva gledé na mocijo lanjskega leta za-
stopnika g. Jenke o gozdnih zadevah v
podgradskem okraju. Dalje se čita dopis
c. kr. deželnega šolskega sveta ozirom na
resolucijo, sprejeto v minolem letu o nepo-
voljnem vspehu šolskega poduka in o po-
manjkanju italijanskih učiteljev. Dalje se
bere poročilo kmetijskega deželnega sveta,
gledé predloga za zidanje deželnih poslopij
in za nameščenje stalnega ravnatelja in
tajnika kreditnega zavoda.

Zatem čita predsednik dve interpela-
ciji zastopnikov večine in sicer se prša

v prvej: Je li res, da se je predsedništvo
deželnega šolskega sveta začelo dogovar-
jati z ministerstvom, da bi seje istega
šolskega sveta več ne bile v Poreču, ter
se tako storil še nek daljni nepostavni
korak v tem oziru, ker ima do sedaj de-
želni šolski svet svoj sedež v Trstu. Druga
interpelacija se tiče izročenja pošte no-
vemu parobrodnemu društvu „Società
istriana di navigazione“.

Na to se oglasi gosp. Spinčić, izjavlja-
joč, da ima tudi on interpelacijo na sl.
deželni odbor. Predsednik pa ga je koj
opozoril, naj stavi svojo interpelacijo
v italijansčini, povdarjajoč, da niti on sam,
niti članovi deželnega odbora, niti zbora,
ne poznajo govornikovega jezika. Zastopnik
g. Spinčić opazi, da bere svojo interpela-
cijo v hrvatskem in italijanskem jeziku,
ter začne s čitanjem v hrvaščini. Pred-
sednik mu seže nekako jezno v besedo in
ga pozove, naj čita samo talijan-
ski, ker niti deželni zbor niti de-
želni odbor ni obvezan poznati
drugega jezika, razun italijan-
skega. Gosp. govornik pa na to neustra-
šen prša predsednika, da li mu dovo-
ljuje govoriti hrvatski ali ne. To
prašanje je g. predsednika nekako v za-
drego pripravilo, kajti izjavil je, da prav
za prav hrvatskega govora zabraniti ne more.
Interpelant čita tedaj hrvatski, ali gospodi
zastopniki večine in galerija se vsak na
svoj način roga, predsednik pa ni našel
vzroka da pozove na red. Prav tako so
člani večine izklikovali pri branju iste in-
terpelacije, čitane v italijansčini in to je
najlepši dokaz, da je ista pravo zadela.
Prša se namreč v prvej vrsti, zakaj ni
sl. deželni zbor dovolil podpore za zidanje
šolskega poslopja v Marezigi, dalje, zakaj
se ni podpirala zgradba ceste Krkavec-
Buje in konečno v kojoj svezi stoji ta
odbitov z glasovi, koji se čuju v občini
Pomjanskej, da namreč ta občina nobene
podpore ne dobó, ker je slovanske zastop-
nike izvolila. *)

Pri 2. točki dnevnega reda poroča
zast. g. Babuder v imenu šolskega odbora
o raznih prošnjah za podpore posameznih
oseb učiteljskega stanu. Dotični predlogi
se sprejmo po poročevalčevem nasvetu.

Pri 3. točki dnevnega reda poroča g.
zastopnik Campitelli v imenu finančjal-
nega odbora a) o računu zakladov in depo-
zitivov in ptujega denarja za leto 1886. b)

*) To jako zanimivo interpelacijo pri-
nesmo pozneje v celoti (Op. Ur.)

Okolo nas je ležala stepla v rumen-
kastem svitu. Kolikor je oko dosegalo,
bila je planjava popolnoma gola in prazna,
ali dežela je kazala danes redko živo
opravo. — Fum-es-Sahar (usta puščave)
so se odprla in bruhala mnogoštevilne be-
duinske pastirje, koji so gonili svoje čede
k vadom, da bi mulilo tam pičle rastline.
Na brzih konjih z vihrajočimi burnuži in
leskotajočimi kopji, kamele in ovce ob-
jahajoč, ulekli so se slednji, spremljevani
od žen in otrok, ki so pršili na vse strani
planjave in nenavajenemu očesu naprav-
ljali vtisek fantazmagorije.

Od tu so se vzdigovale višine, ki so
mejele široko planjavo in pomikale se v
zmiraj ožjo dolino. Pogled, koji je krožil
dozdaj zmiraš se na brezkončnej planjavi,
bil je zdaj zaprt med golimi in nazimi
stenami, ki so navpično proti nebu molele.
Jahali smo mej njimi in propadi, v kojih
globini oko gleda sivorumenno vodo de-
roče gorske reke, kojoj, ko smo dospeli v
dno, morali smo kakih štiri ali petkrat pre-
brestiti. Bila je Ved-el-Kantara, v koje va-
lovih je Julij Gerard, drzni levov lovec
našel smrt. Na mestu, kjer je reko pre-
brestel, napravil mu je oddelk francoskih
vojakov spomenik s kupom kamenja. Velel
sem ustaviti.

„Si poznal Gerarda, levovega morilca?“
vprašal sem Štafelstajnerja.

„Seveda, gospod!“ odgovoril mi je.

o računu zalog bratovščin za leto 1886.
— Pri tej točki spregovoril gosp. zast.
Zamlić hrvatski, rekoč:

„Drago mi je, da morem nekoliko
besed spregovoriti v pohvalo sl. deželnega
odbora. V poročilu istega se namreč čita,
da je v teku leta nekoliko bolje gledal na
vredenje imanja bratovščin. Nadejam se,
da bude od sedaj naprej še resneje pazil
na to, da se računi bratovščin uredé, po-
sebeno pa priporočam, da se upraviteljstva o
pravem času obnové, da se sestavijo točni
inventarji posameznih bratovščin ter da se
iz istih izpusti, kar je neveljavno ali iz-
gubljeno ter da se bude moglo prav ve-
deti, koliko ima vsaka občina ali kraj bra-
tovskega premoženja, kakor tudi letošnjih
dohodkov in proti temu ustanoviti letni
strošek. (Na temelju §§. 18 in 26, naredbe
od 1. marnja 1870).“

Na to spregovoril gosp. zast. Volarić
to-le:

„Strinjam se popolnoma z gosp. pred-
govornikom, ali predno preidem na pred-
met dnevnega reda, želim še nekaj iz-
javiti.“

Kakor zastopnik čisto hrvatskih občin
sem se odločil rabiti v vis. zboru izklju-
ljivo svoj materni jezik ter bi vsled tega
prosil gosp. predsednika, da izvoli odrediti,
da dobim v bodoče stenografa, kateri
bi mogel moje govore bilježiti. Gosp. pred-
sednik sam zna, da „verba volant et
scripta manent“, za to pa tudi želim, da
bodo moje besede tako vpisane, kakor sem
jih izgovoril ter da mi si ne bude s koje
strani ali v javnosti karkoli drugače tol-
mačilo.

Jaz, gospoda, spoštujem Vašo narod-
nost in Vaš jezik, ali videč, kako brez-
obzirno se je danes proti nam postopalo,
sklenol sem, da se službeno tukaj tako
vedem kakor da ne razumim, ali vsaj da
ne govorim italijansčine. Mi tukaj
smo vsi zastopniki iste pokrajine; ka-
kor pa Vi od nas zahtevate znanje obeh de-
želnih jezikov, tako bi mogli tudi mi z
isto pravico tudi zahtevati od Vas, da go-
vorite jezik večine prebivalstva naše po-
krajine. Vsekako pa bi bilo umestno, da
bi se gosp. zast. Campitelli pravičneje in
uljudneje proti nam obnašal. (Živio na
levici).

Preidoč na dnevni red preporečam
sl. zemeljskemu odboru, da tudi bolje pazi
na notranji način uprave bratovščin, po-
sebeno pri tistih občinah, kjer dotični gla-
varji pridržujo sebi izključljivo pravico, da

„Bil je Francoz, padel je v to vodo in v
njej utonil.“

„Poznaš emira-el-Areta, gospoda levov,
Hasan?“ vprašam Kubašija.

„Bil je neverec, ali skoraj tako srčen,
kakor Hasan el Kebir,“ odgovoril mi je
ponosno. „Po noči je sam iskal gospoda
z debelo glavo (leva), našel ga in umoril;
ali vangil el Ua (kralj oaz) ga je raztrgal
in požrl, ker ni bil moslem, ampak mož
iz Darharba (nemosleminske dežele).“

„Motiš se, Hasan, emira-el-Areta ni
raztrgal lev, ki zadavi prej sto moslemi-
nov nego jednega kristijana, ampak utonil
je v valovih Ved-el-Kantara in njegovi
bratje so mu sezidali spomenik. Zgrabite
orožje, možje; njihov glas mora duhu na-
znaniti, da pozna potnik zapovednika „go-
spodu z debelo glavo.“

„Hoče li zadoneti moja puška k
uhom duha, koji Er-Ba-ŕta ne pozna, sidi!“
vprašal je Hasan.

„Tudi kristijan živi v Er-Ba-ŕtu (bož-
jem pogledu), ako umre, Hasan, ker Bog
je v zvezdah in vseh nebih. Ali ne go-
vori tvoj prorok o Aisu (Jezusu) in Mari-
jam, Jmramza hčeri (sveta devica), ki v
nebesih prebivajo in Boga od obličja do
obličja gledajo?“

„Sidi, zakaj nisi sajd (zarojenec Ha-
sana in Hosejna)! Poznaš fum-el-kuran
(usta kurana), hand-el-ard (tok zemlje) in
batu-el-djine (hribove raja). Tvoj glas je,

opravljajo in razpolagajo z bratovščinim
premoženjem.

V pokrajini imamo poseben pra-
vilnik, po kojemu ni uprava dotičnega
premoženja prepuščena samo načelnikom,
ampak izvoljenim občanarjem in zastopni-
kom cerkve. Bilo je pritožb osobito gledé
občine Creške, kjer dotični glavar razpo-
laga, kakor mu je drago; ravno tako se
godi tudi v občini Osorskej in Krškej in
jaz kot zastopnik cerkve sem čital na ra-
čunu zadnje za leto 1884. to-le: „Essendo
stato chiamato di regola a prendere sola-
mente parte in alcune pertrattazioni ad
alcuni oggetti, così non può colla sua
firma ratificare un complessivo rendiconto
od emettere un giudizio sull'andamento
dell'azienda amministrativa“. Taka opazka
je bila tudi na računu za leto 1886. in
slavni deželni odbor je take račune vendar
potrdil. V občini Krškej je bilo še drugih
neredov, posebno pri sekanju gozda „Ma-
gnakiš“. Na vse te pritožbe se ni imelo
obzira. — Gosp. govornik navaja v tej
zadevi čine, koji jasno dokazuje čudne
razmere v tej občini in zaključí: „Vsled
navedenih nepristojnosti predlagam, da
zahteva slavni deželni odbor od uprav-
rznih bratovščin, posebno pa od tistih, ki
imajo nepokretnin in gozdvov, zapisnike
vseh sej, v katerih se je razpravljalo o
načinu uprave dotičnega premoženja.“

Mej tem govorom vstane g. dr. Bubba
ali predsednik mu vendar ne dovoli spre-
govoriti. Koj po dokončanem govoru gosp.
zast. Volarića na predloga g. dr. Bubba
konec debate. Njegov predlog je večina
sprejela, mej tem ko so zastopniki hrvatske
stranke izjavili: „Lepa svoboda govora in
razpravljanja!“ Sploh so v teku tega go-
vora bili naši poslanci večkrat v položaju,
da so morali pozivati sami razne rogovile-
že na red, ker tega gosp. predsednik sam
ni storil. — G. zastopnik Spinčić, videč,
da je debata končana, izjavi, da ima še
nek poseben predlog, ali tudi ta njegov
predlog je uže naprej pobijal gosp. pred-
sednik, opazujoč, naj čita samo itali-
janski, ker on hrvatski ne razume. Rekel
je sicer, da ima vsak pravico govoriti v
svojem jeziku, vendar pa zahteva, naj se
govori izključljivo talijanski.

Gosp. Spinčić prša, kakor uže po-
prej, gosp. predsednika, da li zabranjuje
hrvatski govoriti ali ne. Predsednik pri-
znaje, da take oblasti nema in vendar za-
hteva, naj se samo talijanski govori. (Menda
dokler se on jeziku ne priučí!) Predla-

kakor glas katiba (molivec v mošeji), ki
govori samo resnico. Slušal bodem Tvoja
povelja.“

Iz štirih cevi — ker tudi vodnik je
mojej volji ustregel — zadonel je trikratni
strel časti levovemu loveu, od sklonatih
sten je odmeval smrtni pozdrav, potem
smo jahali dalje proti soteski Kantari.

Tu so stopile kamenite stene do
obrežja reke, ki je polnila širjavo soteske.
Skoraj pol ure smo morali jahati po pe-
nečih valovih, in slednjič smo dospeli v
kotlato dolino divje-veličastnega značaja.
Strmo, robato, nebotično so se vzdri-
gale črnorumene skrilnate stene, na vznožji
pokrite z mešanim kamenjem in stvarjale
na jugu velikansk skalnat zid, kolosalne
soteske, podobne zevajočej rani v glavi
gorovja.

Bil je to Fum-es-Sahar; vodil je proti
oazam Sibana. Robate skale Aureškega
gorovja so bile na desnej; temne skrilnate
stene na levoj so delale pričetek Džebel-
Sultana. Mej njimi je bil karavanski seraj
El-Kantara, kjer smo prenočili.

Serajdži (krčmar) nam je pripravil
pristno turško kavuo (kavo) in po večerji
smo si užgali pipe, jaz sem se na-dlonil na
zid in poslušal govorjenje potnikov, dveh
židov iz Tolga in nekoliko Arabcev, kojih
pot se je tu na ustih puščave zjediniła.

Glavni govornik je bil moj dobri Ha-
san el kebir, ki si je prizadeval prigovar-

PODLISTEK.

Mej Davljenci.

(Carl May-eve prigodbe v Sahari.)

(Dalje.)

V divjih dolinah aurerskega gorovja
arečáš leva redko, tudi zavoljo sile, s koje
sem potoval, nisem imel upanja, na kralja
živati osebnó zadeti, ali vsejedno je bilo
mogoče dobiti njegov sled, ali njegov glas
čuti. Sicer ni bila še večnost minola, kar
sem sprožil zadnji strel in resnično žlel
sem čuti glas moje puške, in na kako
lovsko žival nameriti. Mej gorami se ve da
je bila prilóžnost, rabiti risanico in repe-
tirkó, koji sem kupil z revolverjem in lov-
skim nožem vred v Front Streetu v St.
Louis-u, ker vsak lovec ve, da se dobi tam
najbolje in najzanesljiveje orožje.

Brzovoz smo imeli za seboj, kar smo
tudi želeli. Konji, ki smo jih jahali, bili
so nekega majhnega berberskega plemena.
Jahali smo že kakih 12 ur, ali pri vsem
tem smo dirjali neutrudljivo proti strani,
kamor smo imeli še dobre 4 ure, še celo
sivčku, s kojega hrbta so brezkončne noge
velikega Hasana skoraj do tal segale, ni
bilo dosta mar težkega bremena in za ko-
rak ni zaostal.

gatelj pa vendar v obnem krik galerije in mahanjem predsednika čita hrvatski in potem talijanski svoj predlog, naj deželni odbor z vsa silo zahteva, da vse uprave bratovščin o pravem času polagajo svoje račune in naj se dotični deli denarja razdelijo, kakor to postava veli. — Večina ni hotela, da se o tem predlogu razpravlja. Razpravljati se samo dve točki in to o obračunu za leto 1886 in proračunu za leto 1888 o zakladi za mirovino deželnih uradnikov ter o obračunu desetinske zaklade za leto 1886. Obe točki, kakor ostalo bilo je sprejeto po predlogu gosp. poročevalca.

Zatem je gosp. predsednik naznanil, da bode prihodnja seja v ponedeljek, dne 5. t. m., in objavil dnevni red iste. Ob enem pa opozori gosp. zastopnike manjšine, da deželni odbor ni konstituirana oblastnija, ampak da so člani iste izvoljeni, dalje, da zna on samo talijanski, ter naj se tedaj predlogi stavijo samo v tem jeziku, ker ne sprejema v ozir niti hrvatskih govorov, niti hrvatsko pisanih predlog, celo ne hrvatsko-italijansko pisanih predlog, ampak samo to, kar se govori in piše edino italijanski in pri vsem tem še pravi, da je vsakemu dovoljeno služiti se svojim jezikom. (Jeli to ironija ali ka-li?)

Gosp. zast. dr. Luginja prosi, da mu se dovoli sedaj staviti neko opazko, ker mu predsednik uže prej mej sejo ni dovolil govoriti, ali niti zdaj ni imel vspeha.

Predsednik izjavi, da bi ta opazka izazvala debato, a on da tega ne dovoli, ampak sejo za končano proglašuje.

Kranjski deželni zbor.

II. seja dne 30. novembra 1887.

Prečitan in potrjen je bil zapisnik zadnje seje in razdeljene došle vloge in peticije.

Gosp. deželni predsednik naznanja, da predloži kot vladen predlog osnovo zakona za vredbo zdravstvenih zadev. Ob enem izreka zahvalo deželnemu odboru, ki je pri sestavi te osnove marljivo sodeloval in nadeja se dobrega vspeha od tega novega zakona za deželo Kranjsko.

Pred pričetkom dnevnega reda je izročil poslanec gospod Svetec v imenu vseh deželnih poslancev ta le nujni predlog:

Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Deputacija deželnega zbora naj izreče v pravem času na primorcu naša Nj. Veličanstvu Frane Jožefu I. o priliki praznovanja 40letnice Njegovoga vladanja čestitanje in udanost vojvodine Kranjske.

2. Povodom tega praznovanja odpre se leta 1888. deželni muzej „Rudolfinum“ in prosi se Najvišjim potom, da se te slovesnosti udeležita Njega cesarsko in kraljevo Visočanstvo presvetli cesarjevič in Nj. ces. in kralj. visočanstvo cesaričinja Stefanija.

3. V pokritje troškov dovoljuje se deželnemu odboru neomejen kredit.

Podpisani so vsi deželni poslanci.

Tudi knezu in škofu se naznani, da z svojim podpisom pristopi temu predlogu.

Nujnost tega predloga je slavna zbornica soglasno potrdila in g. Svetec je takoj svoj predlog vtemeljeval, govoreč tako-le:

Jati poslušalce, da ga morajo imenovati Djecar beja, človeškega davljenca, Jože Korndorfer je sedel poleg mene in iz dolzega časa držal zaprte oči. Le včasih jih je odprl in čul se je kak truden vzdih, ali jezni mašala na samosvojno povelječanje Kubašijevo Ferka e Nurab.

Prišla je tudi govorica na stvar, ki me je izvenredno zanimala. Imel je namreč serajdži malo čedico skopcev (koštrunov), od katere si je, če tudi po noči blizo seraja zaprta, že nekoliko noči zaporedoma panter po jedno brezplačno prisvojil. „Serajdži!“ velel sem.

„Sidi!“ odgovoril je bliže stopoč.

„Veš gotovo, da je bil panter?“

„Da, sidi. Videl sem njegov sled, velik je in oster; samica je, njegov naj Allah zaklinja! Jaz sem ubog kovodži (kavarar) in imam tri in dvajset ovac. Ne more li k bogatini morivka? Samec ne ropča čede reveža!“

Jezni moslemin ni poznal postav in pristojnih čutov ženskega dela živalstva.

„Zakaj je ne umoriš?“ sprašam ga.

„Samica črnega pantra umoriti, sidi? Neveš li, da je pod njeno kožo hudič, ki vsakega raztrga, ako jo hoče umoriti.“

„Ali ne veš, da živi pod tvojo kožo el-subak, satan strahu, ki ti je srce požrl in kri popil. Ti si vernik in se bojiš žene? Allah varuj tvojo hišo, sicer pride sultana pantra in na tvojem divanu bode spala in pila iz tvoje čepinje kavo!“

„Čedo mi požre, ali hiši se ne pri-

„Prihodnje leto bode praznovali avstrijski narodi združeni pod blagotvornim žeslom presvetle Habsburške dinastije pomenljivi praznik 40letnice premilostivega našega gospodarja in vladarja Fr. Josipa I. Uže v navadnem rodbinskem življenji je tak god povod radosti in veselju. Koliko znamenitejši pa je tak praznik v zgodovini prostranega silnega cesarstva, v življenji mogočnega od 40 milijonov verno udanih podanikov presrečno ljubljene vladarja. (Živahno odobravanje.) Tudi vojvodina Kranjska bode tekmovala pri tej priliki z drugimi kraljestvi in deželami naše monarhije v glavnih nehljenih pojavih ljubezni in udanosti. (Dobro, dobro!)

Pre 4. leti, takrat ko se je praznovala šeststoletnica one prisage, s kjo so se predniki naši za vse veke zavezali presvetlej Habsburške rodovini, bila je naša dežela toliko srečna, da jo je obiskalo Nj. Veličanstvo. Pri tej priložnosti je položil cesar Fr. Josip sam temeljni kamen veličanstnej zgradbi, katera se po Najv. premilostnem dovoljenji imenuje po Nj. ces. visokosti prestolniku Rudolfu. Ponosno dviguje se naš „Rudolfinum“, preznamenite zbirke njegove so prava dika naše deželi. To delo bode popolnem dovršeno prihodnje leto. Gotovo je opravičena iskrena želja zvestega prebivalstva vojvodine Kranjske, da kar je presvetli oče pričel, dovrši Nj. prevzvišeni sin, (dobro!) spremljan od svoje preblage soproge, katera z svojo ljubeznjivostjo očaruje milijone vernih podanikov. (Dobro, dobro!) Sam ob sebi utemeljuje se moj nasvet, mereč na to, naj se prosi Nj. Veličanstvo premilostljive dovolitve, da se Nj. ces. visokost cesarjevič prestolnik in Nj. ces. visokost cesaričinja Stefanija osobno udeležita slovesnega otvorjenja našega Rudolfinuma.

In ako nas dojde ta sreča, da se usliši preponižna ta prošnja, tedaj bomo sprejemali prevzvišena naša gosta ne le z običajnim nju dostojnim ceremonijelom, temveč z ono iz globine naših src kipečo ljubeznijo (dobro!), s katero je naša dežela vedno bila udana presvetlej Habsburške dinastiji. Z možato zavednostjo smemo ponavljati besede, izražene v adresi kranjskega deželnega zbora leta 1883 do Njih Veličanstva: „Šest stoletij je minolo, odkar je Kranjska dežela preslavnej Habsburške rodovini prisegla udanost in zvestobo. Zgodovina spriduče, da se ta prisaga nikdar ni prelomila, da se kranjska zvestoba nikdar ni majala.“ (Burno odobravanje.) V tej zvestobi vztraja naš narod, pričakuje zgolj od svojega viteškega vladarja obrambo svojih ustavnih pravic (dobro!) in uresničenje svojih materijalnih teženj. (Ponovljeno odobravanje.) Narod naš, ne menec se za neke osamljene iz tujine importirane glasove (burno odobravanje in ploskanje z rokami), koje je dežela naša odločno obsodila (ponovljeno burno odobravanje in ploskanje), in katerih pri tej slovesni priliki nečem dalje omenjati, narod naš bode vedno neustrašeno stal na braniku avstrijske državne ideje (viharno odobravanje) ter srečno svojo bodočnost iskal in nahajal v tesnej zvezi s presvetlo Habsburško dinastijo.

Stojec na tem stališču nasvetujem v

bliža. Ne veš li, da je vsak, ki moli surat-el-iklaf, varen pred divjo zverjo?“

„Surat-el-iklaf je dober, ker vas ga je prorok naučil, ker kolikor časa ga trikrat na dan moliš, ni te še mačka požrla; jaz imam pa surat, ki je mogočnejši, kakor vsi Aja-ti vašega svetega pisma; vse sovražnike uniči, ako ga molim.“

„Povej mi ga, da se ga tudi jaz naučim, sidi!“

„Ne povem, ampak pokažem ti ga!“

Vzel sem puško in nameril nanj.

„To je moj surat proti vsem sovražnikom!“

Skočil je prestrašen v stran.

„Be isim bilahi radjal, za božjo voljo, bežite moje! Ta sidi je zgubil pamet. Ima puško za surat-el-iklaf in nas hoče umoriti!“

Odložil sem puško.

„Sedite mirno, moje! Pameti nisem zgubil, ker nemam pantra, za šejdana (hudiča), ampak za mačko, ki jo z svojim suratom umorim. Vstanem in pristavim: „Serajdži, pokaži mi ograjo tvojih ovčic!“

„Si li zblaznel, sidi, da hočeš k ograji? Noč je temna in samica pantra ne pride proti jutru, kakor druge ropne živali, ampak približa se v polnoči. Naj le žre ovce, mene pa ne raztrga!“

„Tedaj mi naznani kraj, kjer je ograja!“

„Dobiš jo v sto korakih naravnost proti severu, kjer so zvezde.“

(Dalje prih.)

soglasji z vso zbornico ta le predlog: (Prečita se enkrat od vseh poslancev obeh strank podpisani predlog.)

Potem nasvetuje, naj se prva in druga točka sprejmeta takoj, tretja točka pa naj se izroči finančnemu odseku v pretresanje i naj se zasedanju izvoli deputacija, ki se pošlje k presvetlemu cesarju. Tudi ta predlog obvelja.

Po prestopu na dnevni red je bil predložen deželni odbor zastran uvedanja cepjenja kôz z animalnim cepivom v posvetovanje izročen finančnemu odseku. Upravnemu odseku pa so bila izročena: a) Poročilo deželnega odbora o trtni uši na Kranjskem, prav tako poročilo njegovo z nasvetom, da sme deželni odbor v §. 27. junija 1885, drž. zak. št. 3, l. 1886 določeno tretjino odškodnine povodom naredb proti trtni uši prevzeti na deželni zaklad; b) poročilo o sklepih deželnega zbora zarad odprave tarifne nejednakosti.

Poslanec Murnik poroča o nujnem predlogu deželnega odbora glede začasnega nadaljnjega pobiranja deželnih naklad za l. 1888 ter predlaga:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

1. Za pokritje primanjav deželnega, zemljiško-odveznega in normalno-šolskega zaklada za l. 1888 pobirati se morajo od 1. januarja 1888. l. počenši do dneva Najvišjega potrjenja deželno-zbornih sklepov prav tiste priklade, katere so se potrdile, in sicer: z Najvišjim odlokom dne 23. avg. 1887 za zemljiško-odvezni zaklad in z Najvišjim odlokom dne 29. marca 1887 za normalno-šolski zaklad namreč:

- a) za deželni zaklad z 18% od polne predpisane svote vseh neposrednih davkov z državnimi dokladi vred; — z 20% od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;
- b) za zemljiško-odvezni zaklad z 16% na skupno svoto vseh predpisanih neposrednih davkov z državnimi dokladi vred in z 20% od užitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa;
- c) za normalno-šolski zaklad z 10% na skupno svoto vseh predpisanih neposrednih davkov z državnimi dokladi vred.

2. Deželnemu odboru se naroča, sklepu pod točko 1. nemudoma pridobiti Najvišje potrjenje.“

Vsi ti predlogi se spejmo brez ugovora.

Dalje poroča isti poslanec o volitvi poslanca Višnikarja, ki se tudi brez ugovora potrdi.

Poročilo deželnega odbora glede deželne naklade od porabljenih žganih opojnih tekočin za l. 1888. se obravnava kot nujen predlog; poročevalec Murnik nasvetuje te le predloge, ki se potrdijo brez ugovora:

1. Da se poravna nedostatek pri deželnem zakladu, pobirati je za leto 1888. v smislu zakona od 5. avgusta 1887. nastopne deželne doklade:

- a) od porabljenih likérjev in vseh oslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 6 gld. a. vr.;
- b. od vseh ostalih porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 18 kr. a. vr.

2. Ta deželna naklada sme zadevati samo porabo in se ne sme pobirati ne pri izdelovanji žganih opojnih pijač, ne pri njih uvažanju v ozemlje dežele ali v kateri kraj zunaj Ljubljane, ne pri trgovinskem prometu v množinah 1 hektolitra ali nad to mero.

Deželno naklado je v Ljubljani, katera velja za zaprto mesto, pobirati pri uvozu žganih opojnih pijač in kot namestek za take tekočine v mestu samem izdelane, primerno doklado pri izdelovanji takih tekočin; povračati je naklado pri izvozu takih tekočin iz Ljubljane v onej meri, po kateri je mestna občina ljubljanska zavezana, po obstoječih predpisih povračati mestne doklade.

Po deželi pobirati je naklado po volji dotične stranke, kedar se te pijače spravijo v obrtne prostore ali shrambe, ali pa kadar se nastavijo.

3. Deželnemu odboru se naroča, da izposluje Najvišje odobrilo teh sklepov.

Potem je poslanec Klun poročal o proračunu hiralniškega zaklada za l. 1888, ki je bil po predlogu finančnega odseka potrjen. Zaklade je 2517 gld. 67 kr., potreščine pa 2500 gld.; toraj bode preostajalo 17 gld. 67 kr., ki naj se z interkalorom vred, ki utegne nastati, v smislu §. 7. dotičnega statuta in deželno-zbornega sklepa z dne 18. okt. 1884 po nekoliko kot ustanovni zaklad za deželno hi-

ralnico plodonosno nalože, po nekoliko pa obrnejo v podporo ubožnim občinam za oskrbovalne stroške hiralcev.

Dalje je poročal o računskem zaključku istega zaklada za leto 1886. Skupnih dohodkov je bilo 5116 gld. 91½ kr., vкупnih stroškov pa 5026 gld. 68½ kr., toraj je konečno v blaginici ostalo 90 gld. 23 kr. Občinam se je bilo za podporo hiralcev razdelilo 525 gld. 75 kr. Račuu je bil po predlogu g. poročevalca odobren.

Prav tako je bil potrjen računski zaključek ustanovnih zakladov za l. 1886, o katerem je poročal poslanec Klun.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

O zvestobi in udanosti Slovencev državi in cesarju piše „Grazer“ Volksblatt: Slovenski časopisi in stranke so skoraj enodušno zavrtnoli rusko stališče, iz česar se lahko presodi vrednost onih denuncijacij, katere so prijavili nemško-liberalni časniki in osebe na najvišjih mestih. Ti ljudje delajo z lažjo in goljufijo, da očrne zvesti narod in njegove voditelje.

Dalmatinski deželni zbor je izročil v seji dne 28. t. m. dotičnemu odseku predlog o ustanovljenji deželnega kreditnega zavoda in deželnega zaklada za zboljšanje zemljišč in sploh sveta. Podal se je tudi predlog, naj se uvede ruščina po vseh ondašnjih srednjih šolah kot obli-gaten predmet, ker je jako važna za Dalmatince, ki mnogo obćujejo z ruskimi lukami.

V Inomostu se je ustanovil odbor, katerega naloga je prirediti obrtniško razstavo.

V hrvatskem saboru interpeloval je dne 28. t. m. vlado poslanec Amruš, zakaj je bil zagrebski župan Badovinae odpuščen iz službe.

V ogrskejski poslanskejski zbornici je 30. novembra interpeliral poslanec Oetvös zastran volitve trgovinskega ministra grofa Szechenyi in vprašal, ali trgovinski minister misli, da se vjema z njegovo stopnjo, ako poslanstvo pridrži, dalje, kako misli ministerski načelnik popraviti razžalitev ustavnega prava volilcev in ali ne misli, da je potreba cesarju poročiti, kako je prišel trgovinski minister do poslanstva.

Na Ogrskem je ljudstvo vedno bolj razburjeno, iz raznih krajev se čuje o nevarnih izgredih; posebno Rumunci na Erdeljskem delajo ogrskejski vladi veliko preglavico, tako celo, da vlada pošilja v razne kraje vojake, da potlači nemire in red vzdržuje. V Kostonji so nedavno zaprli 80 rumunskih odličnjakov v tesno, zatuhlo in umazano klet. Vsled tega je ljudstvo srdito in bati se je daljših izgredov.

Vnanje dežele.

O shodu ruskega i nemškega cesarja se piše iz Petersburga, da je car prišel prav zadovoljen na Rusko. Vendar z nobeno besedo ni omenil, da je imel njegov pogovor z nemškim cesarjem i knezom Bismarkom političen značaj. Iz Pariza pa se poroča, da je car prišel v Berlin vsled nekih pogovorov mej Bismarkom i ruskim poslancem Suvalov-om. Bismark je neki rekel, da bolgarskemu prašanju ne daje nikake važnosti. Zveza z Avstrijo in Italijo se ne daje primerjati s zvezo z Rusijo, katero posebno zato ceni, ker je tu posel z možem, ki lahko stori, kar mu je drago, ne pa s parlamenti, katerim manjka volje, ako imajo sredstva, ali z ministri, katerim manjka sredstev, ako imajo voljo.

Srbska skupščina je 27. novembra pričela svoje zborovanje. Predsedoval je najstariši ud, državni svetnik Spasič. Izvoljen je bil poverjeniški odsek desetih članov in sicer pet liberalcev i pet radikalcev.

Bolgarsko sobranje je sprejelo srbsko-bolgarsko pogodbo glede zveze obojestranskih železnice.

Na Bolgarskem so razne stranke v vedno večjem nasprotju, vsled česar je položje vedno težavnejše. Koburški princ je sicer poskušal, da bi sprijaznil in zjedini Stambulovo vladino stranko s Karavelovo in Radoslavovo, a ni se mu posre-dilo.

Arnavti še vedno napadajo srbske pokrajine. Vsled tega je srbski zastopnik na turškem dvoru Novakovič zopet opozoril turško vlado na to stvar in se pritožil. Ker pa je turška vlada trdila, da Arnavti ne napadajo srbske, ampak Srbi turške pokrajine, zahteval je srbski zastopnik, naj se izvoli mešana komisija, da stvar preišče.

Iz Rima se poroča, da je 30. nov. ogrski kardinal Simor na čelu 500 ogrskih romarjev izročil papežu adresu z 1.800.000 podpisov. Papež mu je odgovoril i naglašal, da je bila Ogrska vedno papeževemu prestolu udana ter nazadnje blagoslovil vso Ogrsko. — Na papeževe zlate maše dan pridejo v Rim skoraj vsi kardinali, katerim dopusti zdravje. Iz Avstrijsko-ogrsko bodo tam dunajski pokneženi vrhovni škof Gangelbauer i vrhovni škof iz Kaloče Haynald. Razen teh pride tudi Praški-pokneženi vrhovni škof grof Schönborn, pokneženi Tridentinski škof Valussi i skoraj gotovo tudi Spljetski škof Calogero. Romarsko popotovanje iz Avstrije se je na mesec april odložilo. — Papež je bil jako vesel, ko je čul o govornih škofa Schlaucha v ogerske delegaciji ter opata Hauswirth v avstrijske delegaciji ter izjavil, da o priliki izreče obema svojo zadovoljnost.

Mej Italijani i Francozi je razpor vedno večji. Italijani ne morejo pozabiti, da so Francozi zasedli Tunis, toliko manj, ker tam živi mnogo več Italijanov nego Francozov in menijo imeti nekatere zgodovinske pravice na to deželo. Na Tuniškem so vedni prepričani, da je francoska vlada. Francozi se za Lahe malo brigajo, ne dopuščajo jim italijanskih šol, in tako so morali Italijani doslej obiskovati francosko šolo, katero je ustanovil kardinal Lavigerie. Italijanske duhovnike, kateri so Italijane dražili, izgnala je francoska vlada. To Italijane hudo peče. K vsemu temu je italijanska vojna ladija „Colomeo“ zasačila pri Oboku v Adenskem zalivu neko francosko ladjo, na katerej je bilo mnogo Francozov in Rusov, namenjenih Abesincem v pomoč. Ta stvar utegne povzročiti diplomatske razgovore mej Francozko in Italijansko.

Na Francoskem je zmešnjava še vedno velika. Načelnik francoske republike je 1. t. m. v ministerskem svetu izjavil, da vsled promenenega položaja parlamentu nikakega naznila ne pošlje. Vsled tega je ministerstvo zopet odstopilo. V parlamentu ni edinosti, pred njim se zbira množica, nekateri kriče: Živel Boulanger, smrt Grèvy-u, drugi zopet nasprotno. Mnogo vojakov je bilo v Pariz poklicanih, pred Boulangerjevim stanovanjem je celo krdelo redarstva.

Iz Londona se poroča v „Presse“, da ni res, da je Avstrija posebna prijateljica bolgarskemu knezu Ferdinandu, ona se malo zanima za njegov prestol. Avstrija bi rada dovolila, da se Koburžan odpravi, ako bi se s tem bolgarsko prašanje lažje rešilo.

DOPISI.

Iz Ponikve, dne 25. nov. [Izv. dop.]
Gotovo se še spominjajo dragi čitatelji „Edinosti“, kako grdo je pred nekoliko meseci nek dopisnik pral in črnil naš mili kraj. Zdaj je prav isti dopisnik jel udrihati po št. Viškogorcih; g. dopisnik misli, ker zna nekoliko pisati, da ne more drugače svoje umetnije priobčevati, nego da po svojih rojakih udriha. Močno se motite, ko št. Viškogorce imenujete, da so prepričani; iz mojega dopisa bo razvidno, da ste Vi prvi med tistimi, ki nam ljubi mir kalijo. Ali ni škoda, da znate pisati, ker z svojim strupenim peresom svoje rojake napadate in pred svetom črnite. Ali je Vam toga potreba? Ako ste tako uneti za narodni napredek, kakor v svojih dopisih pišete, prizadevajte se svoje rojake k napredku spodbujati, in bodite jim v zgled kot dober rodoljub. Domače prepire res na domačem pragu poravnajte. Zakaj pa ste jih prav Vi že toliko med svet zatrobili, in s tem svoje mirne rojake pred svetom očrnil? Da bodo dragi čitatelji „Edinosti“ vedeli, kdo sneti v skledo svoje, in kdo nam ljubi mir kali, naj to pojasnim.

Ko so bile občinske volitve na Pečih razpisane, prigovarjal je nek mož, da bi župana na Ponikvah izvolili. Ali je bilo to kaj napačnega? Ob času volitve ima vsak prosto besedo, lahko svetuje za enega ali drugega. In Vi! g. dopisnik, ko ni za vašega očeta svetoval, jeli ste ga javno v „Edinosti“ čriniti, in sramotiti vso Ponikvo. Ko smo mi za resnico vzeli sulico v roke, da bi surove napade od svojega kraja odpravili, unel se je pravi „boj“, kakor je dragim čitateljem „Edinosti“ in „Soča“ gotovo že znano. Toraj gospodine dopisnik: Kdo je bil kriv toliko prepira, sovraštva in nesloge? Kdo je bil tukaj glavni „huj-skač“? Kdo drugi ko Vi! Ko niste imeli resnice na svoji strani, morali ste obmolkniti. Ali ste potem mirovali? O, nikakor

ne! Kako ste potem se svojo originalno pisavo črnil nekega tukajšnega fanta. Ni moj namen, danes obširno govoriti.

Dne 7. avg. t. l. smo imeli pri nas navadni shod s cerkveno slovesnostjo. Prav na isti dan ste napravili Vi, g. dopisnik, iz sovraštva do nas, v svojih prostorih javen ples, češ, ljudstvo pojde po končanem službi božje najprej na vaše plešišče in „Ponikovci“ od nje ne bodo imeli nobenega dobička. Ali ni to grdo? Kje imate svoj rek? „Sloga jači, nesloga tlači“, drugodi gotovo ne, ko na papirju.

Gospodine dopisnik, ko bi hotel vzeti svetilnico v roke in Vam svetiti, spisal bi lahko cele litanije, s katerim bi vse predale „Edinosti“ napolnil, in svet bi Vas jasno poznal, da imate spičasto pero za svoje rojake; dovolj! Dragi čitatelji naj tolačijo, kdo je prepričeljen.

Rodoljubi na št. Viškej gori, vidite, da sem se tudi jaz zavoljo Vas nekoliko potegol, ker vem, kako mi je bilo hudo, ko je omenjeni dopisnik pral naš rojstveni kraj, kakor zdaj Vaš! Vem, da tudi Vi veste, da z omenjenim dopisnikom se ni vredno prepirati „naj piše kar hoče“. To vendar ve, da sam eden se ne more prepirati, toraj sam se gotovo ne bo prepiral; obmolknimo. Ko pridemo na goro, pili bomo kozarec sladkega na zdravje g. dopisnika. X.

Domače vesti.

Odlikovanje. Cesar je podelil Ivanu Tschelchschniku, stotniku primorskega domobranskega bataljona št. 72 povodom umirovljenja križec za zasluge.

Gosp. Oroslov Dolenc. Ljubljanski mestni odbornik, izročil je 100 for. prvomestniku „družbe ss. Cirila in Metoda“ ter postal njen pokrovitelj. Dal Bog, da bi se naši bogataši bolj pogosto spominjali te prekoristne družbe. Italijane vzmimo si v izgled in njih navdušeno delovanje za „Pro patria“. Ob vsakej priliki, bodi žalostna ali vesela, je Italijanom to društvo na mislih, ob vsakej priliki nabirajo za nje doneske. Mesto vencev na rakev pokojnih pošiljajo denar v blagajno „Pro patrie“. Celo občine vpisujejo se kot člani v to društvo.

Hrvatski ban dal je na predlog profsorskega zbora na kr. vseučilišču v Zagrebu perovoditi kraljevega mesta Zagreba dr. Gjuri Vrbaniću dovoljenje, da kot privatni docent sme predavati narodno gospodarstvo in upravo narodnega gospodarstva; a na predlog profsorskega zbora modroslovne fakultete našemu rojaku dr. Avgustu Mušiču, profesorju na kr. zagrebske gimnaziji, da sme kot privatni docent predavati grško slovnico na imenovani fakulteti.

Cesare Rossi urednik italijanskega glasila „l'Indipendente“, bil je obsojen na 60 for. globe zaradi govora, ki ga je imel na trgu sv. Jušta nad krsto pokojnega urednika Juretiča.

Profesorji, ki so ob enem državnih poslancih, tako se poroča z Dunaja, odstavljani so od službe, dokler se ne odrečejo poslanstvu. Prvi, ki ga je zadela ta naredba ministra Gauča, je naš prof. Šuklje. Mi o takej naredbi skoraj dvomimo. Profesorje moramo šteti mej državne uradnike, ti pa imajo po zakonu „ex officio“ odpust za čas zasedanja državnega zbora, ako so poslanci.

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v Trstu je zdaj zelo delaven. Naš list je uže poročal svojim čitateljem, da je načelnštvo sklenolo napraviti letos otročičem, obiskujočim slovensko zabavišče, božičnico v čitalničnih prostorih in da se vnete domoljubne naše dame neutrudno žrtvujejo za našo siromašno dečo, za katero nabirajo gorke zimske obleke, perila in drugih tudi denarnih doneskov, s katerimi se imajo kupiti otroška oblačila in drugih potreb. Denes nam je prijetna dolžnost javiti, da bode božičnica v sredo 21. decembra t. l. ob 3. popoldne. Upamo, da nam bode moči prihodnjič kaj natančnejšega povedati o tej otroškej veselici. Narodne gospe, gospodične in gospodje! dokažite tudi vi v kratkem svoje rodoljublje, podpirajte požrtvovalni ženski odbor in izvolite pošiljati svoje darove prvomestnici ženske podružnice č. gospej Vekoslavici Valenčičevej, stanujočej v via Nuova št. 30. II., ki jih hvaležno sprejema. Vsa darila objavi pozneje „Edinost“.

Pekovska zadruga v Trstu. Zadnji ponedeljek so imeli, in to na poziv tuk. magistrata, pekovski mojstri skupščino, v katerej so pod predsedovanjem Dr. Artico, ustanovili pekovsko zadrugo. H krati so si izbrali predsednika g. L. Kosančiča

in za odbornike to le gospodo: Karla Maurer, Franca Grotz, Fr. Jeršek, Jožeta Cernicha, Matijo Lampicha in Henza. V sredo je bil ta odbor povabljen na magistrat, kjer so se sestavila pravila zadruge, katera se predlože namestništvu v potrjenje.

Ljubljanski Sokol osnoval je „Slovenski klub borilcev“, ki bode imel svrho širiti in gojiti ta sport mej svojimi člani. Želimo mu mnogo uspeha, ob enem pa priporočamo ta dogodek našim Sokolašem v preudarek. Izvolijo naj tudi oni pomisliti, da imajo sokolska društva vse druge svrhe, kakor prirejati izključljivo plesne zabave. V prvi vrsti je telovadba, drugo pride samo „Sport“ v Ljubljani si pridobiva mej Slovenci vedno več privržencev, osnoval se je tam tudi „slovenski biciklistički klub“.

Učitelji sezanskega okraja bodo imeli v dan 19. dec. uradno okrajno učiteljsko konferenco v Sežani. Na dnevnem redu je tudi važna točka: „Vedenje učencev v šoli in zunaj šole, vzroki slabega vedenja in kakó bise ti vzroki dali odpraviti?“ To točko mora vsak učitelj pismeno rešiti ter dotični izdelek poslati slavnemu c. kr. okr. šol. svetu v Sežano. V dan konferencie odloči c. k. okr. šol. nadzordik referenta. Prav je, da se dajejo učiteljem take naloge; kajti one pospešujejo nadaljno izobraževanje učiteljev, primorajo pa tudi marsikatero letargičnega učitelja, da se uri v slovenskem spisovanju ter da mu takó počivajoče pero ne — zjavi.

Križane osrečil je magistrat z novim županom ali „capovilla“. Ta nova zvezda v sv. Križi je Jakob Košuta pokojnega Matije. Videli bodemo, kako bode novi župan spolnjeval svoje dolžnosti, bode li imel kaj samostalnosti, ali bode v vsem in povsod samo prepokorni sluga slavnega magistrata, kakor je to vsem njegovim tovarišem v okolici navada.

Razpisana je služba popotnega učitelja poljedelstva za slovenske kraje na Tržaškem, Goriškem in v Istri. Plača 1000 gold. na leto in 600 gold. potnine v mesečnih obrokih; prošnje do 31. dec. t. l. c. kr. namestništvu za Primorje.

RAZNE VESTI.

Nesreča. Na Črnem morju trčili sti na krmskem obrežji ladji „Simeus“ in „Vesta“, obe last Odeškega paroplovnega društva. „Vesta“, ki je bila prazna, pogreznila se je takoj in utonilo je 35 mornarjev.

Na Dunaju so zaprli te dni dva pruska učitelja, nekega Simona pl. Libowitzki in Ivana Schenda zaradi prosjačenja. V tej blaženi Pruskej vender ne more biti tako dobro, ako hodijo nemški učitelji v Avstrijo beračiti.

V bolnici v Padovi nastavljena je doktorica Ana Kulišev, ki slovi zaradi svoje učenosti na kliniki, kot pomočnica prof. De Giovanniju. Tudi doma na Ruskem so ženske, ki so izvršile zdravniške studije nastavljene kot voditeljice bolnic za ženske in otroke in pokazalo se je, da imajo pri otrocih in pri ženskih več sreče nego moški, kajti one si mnogo lažje pridobijo zaupanje svojih malih klientov nego moški.

Književnost.

Povodom tristoletnice Gunduličeve izda hrvatsko akad. društvo „Zvonimir“ na Dunaji krasno ilustrovano spomenico ter se je obrnol na vse prve hrvatske pesnike, da okrasé spomenico svojimi prispevki, kar so tudi zagotovili.

O Slovanih, osobito o ruskem narodu; narodopisni načrt. S porabo spisov nekaterih najnovejših pisateljev spisal X. Y. Trst, Tiskarna Dolenc 1887. — Cena 30 novč.

To najnovejšo delo uže znanega pisatelja X. Y. je vse hvale vredno, ker širi poznavanje sorodnih nam narodov. Pisatelj pa je po svojih posnetkih dokazal svoj talent, kajti izbral je le odlomke, koji razmere karakterizirajo. Knjižico tedaj smeš priporočamo.

Discorsi proferiti nella Camera dei Deputati a Vienna nei giorni 14 e 26 Maggio 1887 dal deputato Domenico Dr. Vitezić durante la discussione del preventivo per l'anno 1887. (Traduzione dall'originale testo tedesco). Trieste Tip. Dolenc 1887. Cena 15 novč.

POZIV!

„Pedagogičsko društvo“ v Krškem izda tudi za leto 1888. „Pedagogičski letnik“,

ki izide meseca aprila ali maja prihodnjega leta. Obsejal bode razen družih pedagogično-ditaktičnih spisov tudi: ukoslovje, črteže šolskih stavb s pojasnili, navod za risanje strojev (mašin) itd. Da bode vsebina knjigi tem zanimivejša in mnogovrstnejša, uljudno vabimo p. g. slovenske šolske pisatelje k prijaznemu sodelovanju. Primerni pedagogično-ditaktični ali metodični spisi, pa tudi popularno-znanstvene razprave naj si blagovolijo doposlati do konca tega leta ali vsaj do 1. februarja 1888. l. društvenemu odboru v Krško. Od vsestranske in krepke podpore p. n. tovarišev in tovarišic je zavisno nadaljno razevitanje „Pedagogičkega društva“ in „Pedagogičkega letnika“. Na slovenskem učitelstvu pa je ležeče, da se povzdigne naše prvo šolsko literarno društvo na stopinjo „Hrvatskega pedagogičkega književnega zbora“, ki že od leta 1871. izdaja po 3 do 4 knjige z razno pedagogično vsebino in v največjem času celó pedagogične klasike. Zato prosimo tudi vse pisatelje, da pristopijo v polnem številu društvu in nabirajo novih udov, ker le skupno delo rodi moč in napredek. Letnina iznaša samo 1 glid.

Odbor bode nadalje le tiste štel med ude, ki plačajo letnino pred izdajo „Letnika“. Pozneje bode cena knjige večja. V zalogi imamo še nekaj „Pedagogičskih letnikov“ l. 1887 po 1. gold. 45 kr., nekaj „Občnih vzgojeslovij“ po 85 kr. in nekaj „Poukov o črtelih“ 35 kr., s poštnino vred.

Tiste p. n. gospode pa, ki so prejeli in obdržali kako knjigo od „Pedagogičkega društva“, uljudno prosimo, naj nam brzo pošljejo novce zanjo, kajti z novim letom je treba obračunati tudi s tiskarjem.

Dragi tovariši in tovarišice! Delajmo vsak po svoji moči in uspeh bode časten za nas in za narod!

V Krškem, meseca novembra 1887.

Odbor.

Današnjeje številki našega lista priložena je mala, lična brošura, kot cenik lekarne Piccolijev v Ljubljani, koje našim čast. bralcem gorko priporočamo.

Tržno poročilo.

Kava. Trg v preteklem tednu slab, cene so padale. Rio po f. 95 do 112. Santos po f. 93 do 109. Manila po f. 88 do 91. Java po f. 91 do 100. detto Laguavra, Guatemala oprana in Java Zapadno indijska po f. 107 do 120 kv.

Sladkor. Začetkom tedna dohajala so dobra poročila; naročitev mnogobrojno, cene rastle; proti koncu tedna oslabila trgovina. Cena avstr. sladk. f. 31.25 do 33.50 a kv.

Žito. Trg mrtev in nespremenjen, pšenica ruska f. 9.50 do 10, banatska f. 10. Koruza iz Levante f. 6 do 6.25.

Južno Vočje. Kupčija z limoni in pomarančami živahna, zaradi obilnih dovozov iz Sicilije so cene pale. Pomaranče Sicilijanske f. 2.50 do 4.75. Jajla f. 3 do 4.25. Limoni sicilij f. 2 do 4.25. Datiji Aleksandrijski f. 18 do 28 za kv. detto iz Bagdada f. 16 do 25. Fige iz Calamete f. 10 do 13.50, iz Smyrne f. 12; Korinte f. 23, rudeče Rozine iz Samosu f. 12 do 13. Sultanine iz Perzije f. 23. Rožiči f. 5, Mandlji f. 72

Št. 517/o. š. s.

Razpis

3-3

službe učitelja voditelja na enorazrednici v Kobilagavi s postavnimi dohodki III. plačilne vrste.

Za definitivno nameščenje zahteva se sposobnost katoliško versto podučevati.

Prošnje naj se vložijo pri podpisnem v dobi 6 tednov po razglasenju tega razpisa v časniku „Osservatore Triestino“.

C. k. okrajni šolski svet.

Sežana, 1. decembra 1887.

Poslano.

Kwizda-ja fluid proti kostobolu.

G. Fran Iv. Kwizda, c. kr. avstr. 1. kr. rumunski dvorski dobavitelj in okrajni lekarničar v Kornenburgu.

Z veseljem Vam javljam, da se je Vaš fluid zoper trganje in reumatične bolezni prav dobro obnesel. Zato vsakemu, ki boluje na trganji, nujno priporočam Vaš izvrsten preparat „Kwizdovja fluid zoper trganje.“

Filip Barna primarij.

Nagy Rippeny, 9. maja 1887.

Kwizda-ja fluid proti kostobolu dobi se pristen v vsih lekarnah.

Glavno skladišče: Kreisapotheke Kornenburg.

OPAZKA. Kdor kupuje ta preparat, naj zahteva vedno „Kwizda-ja fluid proti kostobolu“ i naj pazi, da je na vsakej steklenici i na vsakem kartonu odtisnjena tu zraven stoječa znamka. (24)

